

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori neîncadrate nu se primesc. — Manuscrise nu se întorc.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:
BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII Erzsébet-kört).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie germană pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXV.

"GAZETA" iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 s. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colecțori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața Trare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
I. Pe un an 20 or., pe șase luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 or., pe șase luni 12 or., pe trei luni 6 or. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 254. Brașov, Luni-Marți 19 Noemvrie (2 Decemvrie). 1902.

Situație critică în Ungaria.

De câte-va zile se vorbește mult în Budapesta și în Viena de critica situațiune politică, de-o crasă ministerială generală și parțială în Ungaria.
Este atitudinea ministrului de honveđi br. Fejervary în afacerea Nessi, și sunt declarațiunile categorice, ce le-a făcut ministrul la încheierea dezbaterii asupra acestei afaceri de imunitate, cari au dat naștere faimelor despre crasă. Ele mai sunt nutrite și prin împrejurarea, că imediat după amintita dezbaterie, ce a durat o săptămână întregă și a fost de tot vehementă, ministrul honveđilor Fejervary a plecat la Viena, ca să raporteze Majestății Sale și că, curând după el, a plecat la Viena și ministru-șef Szell tot pentru a face raport coronei.

În discursul său br. Fejervary le-a spus celor din stânga nise adeveruri, ce au trebuit să-i usture, și li le-a spus pe șleau, cătănesce, fără încunjur.
Decă e vorba, ăse Fejervary, de a lărgi dreptul de imunitate, atunci acasta se se face pe cale legală, nu numai așa dintr'un singur incident. Momentul ar fi și rău ales acum, „când onoratei stânga nu-i place milita”. „Măne pôte nu-i va plăcea justiția, poimăne nu-i va plăcea preoțimea și în ziua următoare va voi să îngereze în cercul de activitate al administrației. Când însă ar voi să amestece și în cercul de activitate al puterii executive, atunci am ajunge acolo, unde la timpul său ajunsese conventul frances”.

Ministrul honveđilor a criticat aspru atitudinea deputatului Nessi în Cluși, când cu demonstrațiile în contra imnului poporal „Gott erhalte”, numindu-o nedemnă de un oficer. (Nessi este, cum se știe, oficer în rezervă). A pus în lumina ei agitația contra lui „Gott erhalte” și-a caracterizat politica lui Barabas

dicând, că ea „nu țintesc decât a propaga ura în contra armatei.”
Le-a spus o apoi celor din fracțiunea stânga extreme, „cari nu cruță nici dinastie, nici armată, nici nimic”, se se gândescă la urmă, la influența, ce-o exercită presa ei asupra poporului și i-a dojenit „se nu mai spună atâtea minciuni poporului și alegătorilor, se nu se jöce cu focul și se nu zugrăvescă draci pe păreți”.

Töte acestea au supărat mult pe cei din opoziție. I-a supărat în deosebi, că ministrul a pus atăta greutate pe regulamentele militare întărite de împăratul și regele, pre când față cu hotărârile camerei ar fi arătat numai că le respectă „din prevenire”.

I-s'a făcut din cauza acasta ministrului de honveđi imputarea, că ar fi proclamat absolutismul militar.

Enunțațiunile ministrului de honveđi nu numai că au turburat pe cei din stânga, dăr au adus cu sine și-o divisiune în majoritate între vechii liberali și foștii aderenți ai partidei naționale. Cei dintăi au aplaudat furtunos pe Fejervary, ceilalți au rămas mai rezervați.

Atitudinea acestora din urmă a și fost curând justificată printr'o declarațiune a șefului camerei Apponyi, care a fost un avertisment dat cu vorbe frumoșe ministrului Fejervary. A ăse adecă Apponyi, că nu pôte se dea cuvintelor ministrului înțelesul, că acesta ar trage la îndoială competența camerei. De aceea declară, că datoria sa este de a apăra demnitatea și suveranitatea camerei; că töte autoritățile, fie civile sau militare, sunt datore de a-se supune necondiționat tuturor măsurilor, ce le ia camera deputaților între marginile suveranității sale, pentru apărarea acesteia.

Declarația acasta a dat privilegii a se vorbi de un conflict între Fejervary și Apponyi. A doua zi a tăcut și ministru-president o declarație,

prin care și-a dat silința a tălmăci cuvintele lui Fejervary în sens, că acesta n'a voit să se pună în contradicție cu hotărârea camerei privitoare la apărarea imunității, și s'a alăturat de altă parte cu totul la enunțațiunea șefului camerei. De aci s'a conchis și la un conflict între Fejervary și Szell.

Iutr'aceea Fejervary a și plecat la Viena. Foile opoziționale ăic, că s'a dus la Viena, pentru-că — parlamentul nu-i impune. Oficioșii spun însă, că s'ar fi dus acolo nu ca să ceră satisfacție, sau să-și dea misiunea, ci ca să raporteze relativ la proiectele de lege militare.

Asemenea se ăice, că ministru-șef Szell n'a mers la Viena pentru aplanarea conflictului, ci pentru alte nevoi cu pactul, tratatele comerciale etc.

Pe töta linia se desminte existența unei crise ministeriale generale sau parțiale. Foile opoziției însă ăic, că situațiunea critică politică nu s'a schimbat și în curând va bate ciasul cel din urmă și pentru cabinetul Szell.

Svonuri de crasă. În urma celor ce s'au petrecut în dietă în afacerea Nessi; răspunsul ce l'a dat ministrul de honveđi br. Fejervary la atacurile, ce s'au îndreptat contra lui din stânga extremă; declarația contelui Apponyi, că față cu oricine va scii să aperse prestigiul camerei (Fejervary ăisese, că numai din prevenire față cu dieta a cedat votului de amănare în afacerea-Nessi,—lucru care a provocat furtună de proteste și pentru care opoziția kossuthistă a pretins, ca Fejervary în prim parlament să-și retragă cuvintele); mai departe călătoria lui Fejervary și a lui Szell la Viena: töte aceste au dat nutre-ment faimelor despre o crasă ministerială. ăiarele guvernamentale combat aceste sciri ca fiind lipsite de ori-ce basă, pe când presa opoziționistă maghiară le susține și le alimentă cu fel de fel de informațiuni.

Față cu aceste sciri, étă ce scrie

„Bud. Hirlap”, unul din ăiarele guvernamentale autorizate:
„Se vorbește de crasă, crasa însă n'are în situațiunea politică nici o motivare logică... Șcim din sorginte sigură, că călătoria lui Fejervary la Viena nu stă în nici o legătură cu discuția asupra imunității, căci ea este pe deplin încheiată. Călătoria acasta se referă probabil la proiectele militare asupra cărora se va începe Lunia viitoare (ăđi) dezbaterea în comisiunea financiară. Călătoria ministrului president la Viena mai că a fost necesită de întorsătura, ce au luat-o lucrurile în „Reichstag”-ul german în jurul cesțiunei tarifului vamal... Decă totu-și se vorbește la noi despre o crasă, motivarea ei se pôte lua numai din eventualitățile discuțiunei asupra proiectelor militare. Motivarea acasta însă, repetăm, n'are basă serioasă. Nu este crasă nici acum, și nu va fi nici în viitor...”

„Magyarország” scrie între altele:
„Nu este crasă, de Szell e necesitate, fiind-că în momentul acesta el nu pôte fi înlocuit prin altul. Numai el pôte să facă a trece prin dietă proiectele, cari ne stau deasupra capului. Altul nimeni. Și de Fejervary e necesitate acum, căci el e reprezentantul permanent al concepțiunei vieneze...”

„Vaterland” despre România.
ăiarul clerical „Vaterland” din Viena comentând broșura lui Brackel, care precum se știe e favorabilă financelor României, atacă campania de calomnii și exagerațiuni, pe care o duc contra României ăiarele semito-file. „Vaterland” susține, că înainte de töte, sunt la mijloc manopere de bursă și spune, că România are drept la încrederea creditorilor săi. ăiarul atacă alianța israelită, acuzându-o că este principala autöre a unei așa campanii necuvincioșe.

ăiarul „Deutsche Zeitung” comentând broșura lui Brackel, scrie în același sens ca și „Vaterland”. Relevă apoi, că dezvoltarea economică a României și bogățiile pământului dau o încredere sigură în viitorul ei.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Carcassa.

De Guy de Maupassant.
(Urmare).

Saint-Martin sémăna cu porturile mici, cari formeză tot-odată capitala insulelor presărate pe lângă continent. El este mai bine ăis, un sat de pescari, care stă c'un picior în apă și cu unul pe uscat și în care locuitorii trăesc cu pesci, paseri, scoici și zarzavat. Insula e förte plană, puțin cultivată. cu töte astea pare mult populată, dăr n'am pătruns mai departe în interiorul ei.

După masă trecui peste un mic promontor și vedând, că marea se retrage rapid, am început să merg prin nisip spre un fel de stâncă neagră, ce era carcassa, care-o observam departe în apă.

Pășiam repede pe șesul galben, care era elastic ca carnea și părea că transpiră sub pașii mei. Marea, care fusese cu

câte-va clipite înainte pe locul unde umblam, se retrase deja așa departe, încăt ochii mei nu mai puteau deosebi linia ce despărția nisipul de ocean. Credeam, că asist la un spectacol fermecător supra-natural.

Umblam pe un pustiu, unde cu câte-va minute mai înainte domnea o mare, și unde rămasse încă numai mirosul apei sărate și asprul și puternic miros de țerm. Umblam iute, nu-mi mai era frig, și priveam la carcassă ce se mărea la fiecare pas al meu și se putea acum distinge și recunöște destul de bine, că era un vas naufragiat.

Se părea, că creșce din pământ și se proiecta pe giganticul fond al galbinului nisip în proporțiuni surprinđător de mari. După un drum de-o öră ajunsese la carcassă. Era culcată pe-o parte, abia se mai ținea, ruptă, și-mi arătă ca un animal nenorocit cöstele sale rupte de lemn, uns cu păcură, găurit de pirone terribile. Prin töte crepăturile și rupturile întrase deja nisipul, care cucerise carcassa,

o ține strâns și nu voia să o mai slobódă. Părea c'a prins adănci rădăcini în el. Partea dinainte se nămolise cu totul în terenul môle, ér partea de dinapoi în urma asta se ridicase mai sus. Cuvintele „Maria Iosif”, ce erau scrise cu litere albe pe fond negru, păreau, că strigă desperare după ajutor.

Am început se urc pe partea cea mai jösă a acestui vas-cadavru și întraiu de pe bord în interiorul lui. Lumina ce pătrundea în cöstele vasului prin crepăturile și spărturile lor, lumina trist acest spațiu lung, întunecos, plin de tot felul de lemnărie ruptă și care sémăna cu-o peștere. Alt-ceva nici nu se mai găsea în el, decât nisip ce acoperea scândurile, formând o pătură grosă.

Incepusei să-mi fac notițe despre starea corabiei, ședeam pe un butoiu gol și stricac scrieam la lumina misterioasă ce pătrundea printr'o lată crepătură, prin care puteam să privesc nemărginita zăhară ce-o crease înaintea ochilor mei refluxul. Din când în când mă pătrundea

un straniu fior, ce-l provocase singurătatea și frigul, și mă opream din scris pentru a da ascultare diferitelor nesigure și tainice mișcări, ce s'auđiau în carcassă. Ascultam la crevetele ce șgăriau corabia pe dinafară cu förfecelile lor încovoiate, la miile de viețuitoare ale mărei, ce-și făcuseră locaș pe acest cadavru, la șfredelirea încötă și regulată a cariilor, cari necurmat rup și stricac cu scărțeirea sécă a unui șfredel or și ce lemn vechiu.

De-odată însă aud de tot apröpe de mine voci omenesci. În momentul prim credeam, că au înviaț înecații și se urcă din fundul vasului la mine, să-mi povestescă despre mörtea lor crudă. N'a durat mult, și cu câte-va salturi puternice am fost sus pe bord și vėđuii jos în partea dinainte a corabiei pe un domn înalt cu trei fete tinere, sau mai bine ăis, pe un Engles lung cu trei Misses.

Fără îndoială, ei se spăriaseră mai mult ca mine, vedându-mă că ies dintr'o gaură a acestui vas părăsit. Cea mai tânără dintre fete voia să fugă, ér celelalte

Rusia și cestiunea macedonenă.
Diarul vienes „Die Zeit“, foarte bine informat în afacerile din Orient, are o scire din Petersburg de mare gravitate. El vorba, că în primele zile ale lui Decembrie o *intregă escadră rusescă va merge în apele turcescă, pe coasta Macedoniei.*

De altă parte, țările rusesă confirmă și ele scirea diarului vienes dând și amănunte asupra apărării, care vor compune flota destinată apărării turco-macedonene. Vor fi vasele de război: „Relvisan“, „Pallas“, „Bojarin“, „Diana“, „Pobeda“ și „Bogatir“.

Pentru întâia dată Rusia trimite pe coasta turcescă o flotă considerabilă ca cea de acum.

Ardealul și Secuții. În ședința de la 29 Noembrie a dietei s'a reluat firul desbaterii asupra indemnitații. Deputatul *Molnar Jozsias* a vorbit despre pericolul ce amenință pe Secuții și a discutat între altele:

„Dacă pier Secuții, din partea răsăritenă a patriei, Ardealul în scurt timp își va pierde caracterul maghiar. Er dacă Ardealul își pierde caracterul maghiar, e numai cestiune de timp, când va peri total Ardealul pentru statul maghiar. Locul maghiarimei ardelenice îl va ocupa fără îndoială românimea, și ast-fel statul maghiar pregătește pat cald pentru Daco-România atât de dorită de Români“...

Mesagiul regal român.

*Domnilor Senatori!
Domnilor Deputați!*

Salut în anul acesta corpurile legiuitorie cu o deosebită și viuă mulțumire.

Am serbat astă-primăvară cu țera înrăgă aniversarea de un pătrar de secol a răsboiului victorios și a proclamației independentei, a acelor fapte mărețe din care s'au înălțat regatul României. În astă toamnă amintirea faptelor ostășesă a fost reînnoită pe însuși câmpul de bătălie, unde s'a redeșteptat vitejia strămoșesă în lupta crâncenă în care întraseră armatele aliate ruso-române.

Primirea căldurosă, ce am întâmpinat în Bulgaria din partea principelui și a poporului său a dat acestei amintiri o semnificare deosebită. Am fost mișcat, că sentimentele de recunoștință pentru România sunt păstrate cu vioiciune și că numărusele legături de vecinătate din trecut nu sunt uitate. Astfel întrederea de la Rusciuk și Plevna a întărit relațiile prietenesă dintre amândouă țările.

Sunt fericit a constata, că raporturile noastre cu toate statele sunt din cele mai bune. Am putut dobândi acest rezultat numai prin politica noastră cumpănită, care în acord cu interesele noastre proprii ca și cu marea interesă europene, ne-a atras încrederea tuturor.

două se acatără de brațere tatălui lor, care rămase cu gura căscată, — acesta a fost singurul semn, prin care își trăda emoția.

După câte-va minute dișe: „D-ta ești proprietarul corabiei?“

„Da, domnul meu“.

„E permis să ne uităm la ea?“

„De sigur, domnul meu!“

Toră! apoi o frasă lungă englezescă din care n'am înțeles alta, decât „gracious“.

Deorece căuta un loc pe corabie, pe unde să urce mai cu înlesnire, îi arătai pe cel mai comod și-i întinsei mână. El se sui și în urmă le ajutorăm să se urce și fetelor, cari se mai liniștiseră în timpul acesta. Tote trei erau ființe adorabile, cu deosebire însă cea mai mare, o blondină de vre-o opt-spre-dece ani, era fragedă ca o floare, fină, grațioasă și răpitoare. Englesocele frumoșă apar întotdeauna ca nișce gingașe daruri ale mării, — această parea că a eșit din nisip, care dăduse pērul ei luciu aurii — și ne reamintese

*Domnilor Senatori!
Domnilor Deputați!*

Situațiunea noastră financiară s'a înțărît în mod atât de satisfăcător în cât două bugete se încheie cu excedente, er sumele disponibile ale țesaurului public fiind destul de însemnate, s'a putut plăti cu anticipație împrumutul provisor de 17.092,722 lei din primăvara trecută, al cărui termen expiră la 15 Iunie viitor.

Gubernul meu va presinta acum al treilea buget, în care cheltuelile sunt menținute la cifra hotărîtă în primăvara anului 1901: de două-sute opt-spre-dece milioane și jumătate lei.

Pentru-ca excedentele să fie întrebuințate cu prevedere și folos pentru țera și pentru a menține echilibrul bugetar în viitor, ministrul meu de finance va propune modificările trebuincioșe la legea comptabilității generale a statului.

Sistemul actual al accizelor comunale pune pedeci număruse transacțiunilor comerciale. Se vor supune deliberărilor domniilor vōstre măsurile menite a înlătura aceste pedeci și a asigura comunelor o situațiune financiară mai bună și mai stabilă.

Pentru a îmbunătăți și a ajuta folositoarea instituțiune a băncilor populare, guvernul meu va presenta un proiect de lege, care le va da o organizare temeinică.

Așezământul sănătoș al finanțelor va avé o înfrurire priincioșă și asupra dezvoltării intereselor noastre economice. Constat chiar de pe acum cu plăcere, că lucrările portului Constanța conduse cu energie de serviciul nostru tehnic, ca și acele ale căilor ferate, au dat exportului acestui an un avânt atât de însemnat, încât putem privi cu încredere desvoltarea comerțului nostru maritim.

Pe lângă proiectele de legi rămase din sesiunea trecută, se vor propune diferite măsuri pentru a înlesni aplicarea exactă a legilor existente și bună funcționare a administrațiunii.

Reforma învățământului public votată în anul trecut a început a fi aplicată, dând școlilor o direcțiune practică conformă trebuințelor țerei și cerințelor unui stat modern.

Sărbările comemorative ale acestui an au produs în armată cea mai mare în-sufletire spre muncă bărbătescă. Oștirea își urmăză progresul firesc, er directivele date vor desvolta tot mai mult în conducători simțământul datoriei și al răspunderii în armată convinoțiunea, că ea nu este numai apărătoarea ființei statului, ci tot odată o puternică instituțiune de cultură a poporului.

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați.*

Pronia cerescă a binecuvântat silințele țerei pentru a binecuvântat silințele de o greutate excepțională. Sunt convins,

adesea prin fețele lor admirabil de rumene, culōrea gingașe roșietică a scoicelor și a mărgăritarelor din fundul tainiceii mării.

Ea vorbea mai bine ca tatăl ei și făcea astfel pe talmaciul. Trebuia să le istorisesc cu de-amăruntul naufragiul.

Pe urmă scoborî întrăga familie în interiorul carcassei. Abia întrați în spațiul întunecos, ei și începură a-și esprima prin exclamări uimirea și admirațiunea lor, și cât ai bate în palmi, fetele cu tatăl lor aveau în mână carnetele, pe cari le scōseră din fundul buzunarelor de la paltonelul lor lungi, și începură pe loc schițarea în creion a locului sinistru, în patru esemplare.

Ședau unul lângă altul pe o bărnă. Cele patru carnetele de pe cei opt genunchi se acoperiră în grabă cu multe linii negre mici, ce reprezentau pantecele spart al corabiei „Maria Iosif“.

(Va urma.)

că animați de un patriotism luminat veți urma și de aci înainte cu aceeași râvnă și abnegație munca care a produs rōde atât de îmbucurătoare și veți da guvernului meu sprijinul necesar pentru a ajunge la țelul ce-l avem cu toții: fericirea scumpei noastre patrii.

Dumneșeu să binecuvinteze lucrările Domniilor vōstre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitorie este deschisă.

Carol.

(Urméză iscăliturile miniștrilor.)

Discursul baronului Fejervary.

Interesant a fost în desbaterea afacerii *Nessi* discursul ministrului de honveți Fejervary, la care revenim astăzi:

Ministrul își începe discursul declarând, că nu avea de gând să vorbescă la obiect, însă a fost prea mult și prea aspru apostrofat din partea kossuthiștilor, așa că se simte îndemnat a lua cuvântul. Dacă e vorba de lărgirea său restrângerea dreptului de imunitate, acesta să se facă prin o lege specială și nu incidentală. Și acesta cu atât mni puțin, când onoratei stânge nu-i place armata. Măne, dișe miuistrul, pōte nu-i va plăcē tribunul și va face ingerințe în sfera de competență a judecătorilor, poimâne în sfera preoților și după aceea în cea administrativă. Dacă ar mai face ingerență și în sfera esecutivei, atunci am ajunge cu timpul acolo, unde a ajuns conventul frances.

„Onorată Camera! urmă ministrul. D-vōstrē sciți, că militarii, fie că au pus jurământ pe legi, fie că n'au pus, sunt obligați de la general până la cel din urmă soldat, a respecta legile. Față cu hotărârile camerei însă lucrurile se presentă altfel. Normativul în afacerile procedurii în cestiuni de onōre, îl țin hotărît de un drept al Majestății. (Gabriel Ugron: Nu e adevărat. Br. Fejervary: Nu sunt curios să știu părerea d-lui Ugron! Ugron: Este dreptul națiunii! Br. Fejervary: D-l Ugron să o spună acesta Sēcrații, decât vor vrē să-l asculte!) Paragraful 11 și 12 ai legii de la 1867 diș: Comanda, organizația internă, conducerea etc. aparțin drepturilor de domnitor ale Majestății Sale. (Oratorul cetesce paragrafi.) Tote normele și ordinațiunile, ce rezultă de aici așa dēr sunt drepturile Majestății. Și normele acestea, veți admite și D-vōstrē în nalara D-vōstră întelepciune, că sunt necesare. Căci armata este dislocată din Brașov până în Brengenz, din Ragusa la Cattaro până în Lemberg și până la granița rusescă și trebuie să procedăm deci în mod unitar și după aceeași norme pretutindenl. Aceste norme sunt prin urmare necondiționat necesare. Ele sunt prevēdute însă în șș. 11 și 12 a legii de la 1867, și prin urmare sunt și legale. Regulamentul consiliului militar de onōre esistă de 30 ani, fără ca o procedură de onōre să fi pincinuit vrōdată afacerii de imunitate.

Apoi trecēnd asupra casului *Nessi*, dișe: D-vōstră susțineți, că *Nessi* a fost în Clușiu în calitatea sa de deputat și în această calitate a făcut ce a făcut. Eu tăgăduesc acesta. (Hentaller: Pōte a fost trimis acolo ca soldat?) Nu, ci s'a alăturat și el deputaților veniți acolo sub conducerea președintelui. Acei domni însă s'au dus la Clușiu, să ia parte la o înălțătoare serbare națională, deși pōte au fost și alții *Nessi*. Aceia însă nu s'au solidarizat cu *Nessi*, fiind-că simțiau, că este păcat, să tulbure acea înălțătoare sărbătoare națională. Dintre ceilalți deputați, nici unul n'a umblat pe unde a umblat *Nessi*, și Vē rog acum să-mi spuneți, decât este acesta de demnitatea unui ofițer? Dacă se cantă „Gott erhalte“ ori se cantă său se face altceva acolo, se cuvina unui ofițer să demonstreze? Cușala s'a făcut prin demonstrație. Greșala a ofițer stă în legătură de serviciu, îndemnă plebea să arunce cu pietri în trupe, să mē ertați această nu e procedură demnă de un ofi-

cer. (Sgomot în stânga estremă). De 30 de ani sunt aici în calitate de secretar de stat și de ministru. Sunt în același timp și deputat și o spun cu mândrie, că mē simt și soldat, și totuși cu datoria mea în colisiuni nici odată n'am ajuns.

Aici nici nu e vorba de afacerea *Nessi*, care aici jōcă un rol secundar; aici e vorba de o campanie împotriva imnului „Gott erhalte“. Sē ne lămurim puțin. D-vōstrē sciți, că acest imn a fost compus de Haydu la 1797. Atunci nici nu era vorba de o împărăție austriacă. Impărăția austriacă s'a înjghebat la 1804. Cine susține așa-dēr, că acesta este un imn împărătesc austriac, este în rēțăcire, și mi se pare că rēțăcirea este intenționată. În cursul ocaziunilor s'a întrebuințat acest imn cu ocaziunea onorurilor, când era de față Maiestatea Sa s'au acordat această distincție. Toți domnitorii din lume își au imnul lor. Imnul antecesurilor Maiestății Sale a fost primul imn de acest fel. Acest imn este imnul personal al Maiestății Sale a împăratului și regelui și cred, că acela care respectă pe regele Ungariei, trebuie să respecte și imnul. Precum se afirmă multe altele, cari nu corēspund adevărului, așa se afirmă și aceea, că acel imn s'a cantat cu ocaziune execuțării din Arad. Acesta nu este adevărat. Acesta a spus-o deputatul *Akos Beöthy* și deputatul *Coloman Thaly*, care pentru D-vōstră de sigur este autoritate. Dēr Thaly a mers încă și mai departe. El a diș: Musica, adevărat, că nu a eșit la acea ocaziune, însă trupa a avea stég și când a fost predat stégul, s'a cantat acest imn. Relevez, că cu asemenea ocaziuni, nimic însă nu se scote stégul. Sē întreb însă cum putē să cante o musică, care nici nu era de față? Unde este aici logica? Dece imi dați voie, am să adresez o întrebare onoratei opoziții. (Hentaller: Sē vedeți, că are să dovedescă, că martirii noștri nici n'au fost execuțati!) Eu dovedesc numai aceea, ce este adevărat. Acesta il dōre pe ori-care, și decât d. deputat crede, că pe acei soldați, fie că au fost Unguri, Cehi ori Nemți, nu i-a durut inima, se înșală. Imprejurările de atunci au adus cu sine acest fapt dureros. Asupra acelor evenimente noi am aruncat vëlul. De ce îl tot ridicăți? Cu asemenea lucruri hrăniți numai ura contra armatei. Acesta e politica d-lui *Bela Barabas*, pe care o resping cu hotărîre. Rog pe acea fracțiune, care nu cruză dinastia și armata și nu cruză nimic, numai să facă guvernului neplăceri, să le dovedescă a guvernului neplăceri. Nu Vē jucați cu focul și nu zugrăviți pe dracul pe părete. Am diș ce am avut de diș, și ceea ce simt ca Ungur einst, și rog pe on. Camera să pimească propunerea majorității comisiunii de imunitate.

Procesul „Cărții de aur“.

Din pledoaria apărătorului *Coriolan Brediceanu* reproducem, după „Drapelul“, următoarele:

„Trebuie, că d-l procuror a fost pētruns de lipsa de argumente serioșe pentru susținerea acuzei sale, căci s'a vădut nevoit a recurge la suspiționări grave, de cari atât în cartea încriminată, cât și în materialul pertractării nici urmă nu se pōte afla. O astfel de suspiționare e aserțiunea d-lui procuror, că acusatul prin edarea cărții sale a fost condus de *tendința de a rupe Ardealul de la țera ungerescă și al adneza la România*. Nici un fapt istoric, nici o vorbă, nu manifest din „Cartea de aur“ nu conține această și nici acusatul în răspunsurile sale, nici cele desvêlute în decursul cercetării și pertractării, nu pōrtă nici cel mai mic semn al acestei însușări.

„Și ore e consult a buciama astfel de tendințe, a admite publice posibilitatea lor fără nici o cauză?! Eu afu acesta de condamnabil tocmai din punct de vedere patriotic, și de aceea în numele clientului meu o resping, exprimându-mi mirarea, că tocmă d-l procuror ca ofițer al statului se jōcă cu astfel de învinuiri grave, când știe că o conspirație în sensul spus de d-sa, chiar secretă de ar fi, e punibilă

după legea noastră penală. Și părinții noștri au luptat și și-au vărsat sângele pentru această țară, de aceea noi ca urmașii lor, avem drept și datorință a respinge tractarea nemeritată de conspiratori numai așa curat din senin.

„Și ore prin o carte, care conține date istorice din trecut, și ore chiar acusatul Păcățianu e omul chemat să încerce dărbuirea țării? Din d-l Păcățian voește d-l procuror să facă un al doilea *Bărnuțiu*, un al doilea *Iancu*? Ba și mai mult, căci nici din vorbire, nici din viața, nici din faptele acestora, nu se poate scoate nici chiar o amintire a acestei insinuări, căci aceștia în această patrie au voit să trăiască credincioși tronului, cerând numai *garanții pentru existența și dezvoltarea poporului român*.”

„Dér acusatului Păcățianu d-l procuror îi insinuă alte mari și grave tendințe! D-lui Păcățianu, care nu a avut până aici nici un rol și nu a luat parte la nici una din mișcările din present ale Românilor din patria noastră. D-l Păcățianu de present e chiar redactor la una dintre cele mai guvernamentale ziare române. Români înșiși se vor mira de descoperirea d-lui procuror, de importanța politică ce îi atribue, și totă lumea o va ține de o *apucătură nereușită* întru susținerea unei acuze fără temei.”

„Și încă cu câtă patimă și-a spus d-l procuror acuză, uitând că patima e bătă, care astupă ochii minții și eu cu liniște și rațiune voi încerca a deslega cea bătă de pe ochii d-lui procuror, ca să se vadă adevărul curat și luminat. Cum însă pot ajunge acest scop, când d-l procuror — deși aici abia a concretizat acuză, după multele noastre insistări — acum în rechizitorul său er' s'a întors la sistemul cumulării și aglomerării aserțiunilor sale fără nici un sistem, ca să rămână tulbură, încalcit și ascuns materialul acestui proces și pe deasupra să planeze numai declamațiunile sale învinuitoare.

„Corect și serios era procedeul d-lui procuror, decât la fie-care dintre cele 4 delict, cari le-a susținut, arăta în special la fie-care, cari îi sunt probele, atunci apărării i se impunea datorința de a reflecta la fie-care delict și la probele aduse pentru fie-care. Eu nu am ce tulbura, eu nu am ce încălci, eu nu am ce ascunde, de aceea voi lua pe rând punctele de acuză, după delict, pentru cari cere d-l procuror osândirea clientului meu.

„Voi începe cu delictul basate pe punctul 7 și 8 din cele 16 ale acuzei: preamărirea lui Bărnuțiu și vorbirea lui Bărnuțiu.

„A fi încântat de vorbirea cuiva și a-l preamări pe un orator, nu e delict. Au fost casuri, când a vorbit Bărnuțiu și către Neromâni și aceștia tot cu acea impresiune mare s'au depărtat, auzindu-l pe Bărnuțiu vorbind. Nici eu, nici clientul meu nu suntem nici vrednici, nici în stare, nici chemați să apărăm pe Bărnuțiu. Vorbirea și proclamația sa se află în cartea autorului ungar Jancsó Benedek și la alți autori...”

„Din punct de vedere curat juridic cele cuprinse în vorbirea lui Bărnuțiu nu pot constitui nici provocare la nesupunere față de „legea de uniune a Transilvaniei”, nici revoltare contra legăturii Ardealului cu țara ungară. Nu! pentru simplul motiv, că Bărnuțiu a vorbit în 15 Maiu 1848, când legea de uniune încă nu a fost lege și nu a fost sancționată. Acesta lege s'a adus abia în Iunie 1848... care însuși n'a fost recunoscută ca lege în vigoare...”

„D-l procuror legă de art. de lege I. din 1848 al dietei transilvane și art. de lege 43 din 1868 al dietei ungare, care singur e și lege, ...și știm voește din o vorbire ținută la 3/15 Maiu 1848 să făurască un delict comis la 1902 în contra unei legi din 1868. Acusatul nu amintese însă în aprecierile sale cu nici un cuvânt legea din 1868 art. 43 și nici cu o iotă nu amintese în cartea sa stările prezentului... Acest punct al acuzei procurorului n'are deci nici un rost.

„Asupra cărții învinuite peste tot, ține d-l procuror, că cuprinde o adunătură de invective la adresa națiunii maghiare. Măgulitoare întru adevăr nu sunt, dér cartea e intitulată „*Luptele Românilor*”. Cu cine au putut avé România „lupte”, decât cu vecinul lor mai de aproape, cu Ungurii, apoi luptă e numai unde sunt contrarietăți, ér contrarietățile nu se aplanază cu toaste și felicitări. Un jude militar povestindu-mi despre atrocitățile din 1848 și eu mirându-mă mult de acestea, mi-a ăis: „Nu te mira, căci în timp de revoluție un cap de pui e mai scump decât, o viață de om.

„Apoi începutul luptei, pornirea, dezvoltarea, depinde și de la contrari, și ăeu! când te lupti, vrei să și învingi și nu mai

poți alege modul și mijlocele de luptă. Intocmai precum sunt vorbirile și proclamațiunile la Români, așa au fost și la Unguri. Exemplul cel mai eclatant e proclamația lui Kossuth, cuprinsă în carte și de a cărei apreciere încă se legă d-l procuror, fără însă să aibă măcar un cuvânt de desaprobare.

„Aflu deci lucru foarte natural și nicidecum tendențios, ca în cartea care conține date despre luptele Românilor, să se cuprindă fapte și evenimente superătoare pentru vecinii lor Unguri, și de aceea nu e nici o rațiune a ciopli din această împrejurare motiv pentru susținerea acuzei.”

(Va urma.)

Populația Ardealului.

D-l B. P. (Balogh Pál?) publică în „Budapesti Hirlap” de la 30 Noemvrie nisce date interesante asupra populației Ardealului. B. P. socotesce la Ardeal și comitatul Selagiu.

Ardealul (cu Selagiul) constă din 16 comitate, pe o întindere teritorială de 104 milioane jugăre catastrale. Înainte cu 10 ani Ardealul număra 2.442,383 suflete; după ultimul recensământ număra 2.663,806 suflete, o diferență în plus de 221,423 suflete. Sunt cu totul în Ardeal 2606 comune, cu 11 localități mai puțin de cât la 1890. Numărul comunelor maghiare e de 652, *comune românești sunt 1793*, săsesci 159, apoi în Selagiu 2 comune slovacă. În cei din urmă de ce anî contingentul comunelor maghiare nu s'a schimbat; *comunele române s'au sporit cu 8*, cele săsesci au scăzut cu 19.

Ăta, după B. P., icóna etnică actuală a Ardealului:

Grosul *Maghiarilor* e situat în partea răsăritenă a Ardealului, în Săcuime, care număra 432 comune. În vecinătatea Săcuimei se află *comitatul Târnavei-mici* cu basenul Dicio-St.-Martin, care constă din 17 comune și se întinde până la Mureș. Este apoi basenul Turzii cu 18 comune; basenul Cojocna cu 30 comune, cărora aparține și orașul Clușiu; basenul Szilágy-samson cu 18 comune și basenul *Șimleul Selagiului* éráși cu 18 comune. Mai sunt apoi—după B. P. — alte 114 localități maghiare, izolate total prin elementul român.

Elementul *săsesc* este și mai împrăsciat. Basenul cel mai mare zace în comitatele Târnavei-mari și Târnavei-mici și atingă comitatele Odorheiu și Sibiu. Localitatea principală: Sighișoara. Numărul comunelor 98. Basenuri săsesci mai mici sunt în comitatul Brașov (Tăra Bârsei) cu 11 localități, comit. Sibiu cu 14 comune, comit Bistrița-Năsăud cu 19 comune și basenul Lechinței cu 9 comune. Afară de acestea mai sunt în Ardeal 37 localități germane, dintre cari 4 în Săcuime (Mureș-Turda) și 23 împrăsciate pe teritoriul de limbă română, la nord Bistrița-Năsăud, la sud Sibiu-Făgăraș și în centru Alba-inferiőră, Cojocna și Târnavă-mică (comitate.)

La 1890 teritoriul de limbă română cuprindea în Ardeal 1713 comune, mai erau 12 comune românești în Săcuime și alte 60 comune împrăsciate parte la granițele de limbă ale basenurilor maghiare, séu germane.

D-l B. P. constată apoi, că câștigul teritorial al maghiarimei nu e mare, însă totuși s'a sporit numărul enclavelor maghiare. Arată apoi pierderile teritoriale ale maghiarimei. Români au devenit majoritate în comunele: Betlean (Solnoc-Dobăca), Vălcăul ung. (Cojocna), Iara-de-jos (Turda Arieș), Șoimușul mic (Alba inferiőră), ér prin românizarea *Egersigului* granița de limbă română s'a întins până la Mureș. În valea Oltului (comit Treiscaune) s'a format o nouă enclavă română prin comuna Erősd, care număra aici 222 locuitori români.

Io ținuturile locuite de Sași — continuă B. P. — elementul săsesc a pierdut în timp de 10 ani 15 comune mari populare, în favorul Românilor, cari au ajuns în majoritate. Nici o localitate săsescă nu mai este în care elementul român se nu fi ajuns la 30—40%.

D-l B. P. impută apoi Sașilor, că cu toate acestea ei au mai mare atragere că-

tre Români, decât către Maghiari, și stă înainte cu vechea sperietóre, că Români ar amenința în existența lor pe Sași.

Cestiunea irlandeză.

Diarul „Alkotmány” publică o corespondență originală din Londra asupra cestiunii irlandeze. Ăta ce se ăice în acea corespondență:

Opiniunea publică engleză este din nou preocupată de cestiunea irlandeză. Érá-și se prepară ceva, căci din nou curg condamnările pe capetele deputaților irlandesi. De când Irlanda geme în jugul engles, a ajuns sërmana la faliment moral și material. Certurile politice și religioase au înfrânt sufletul poporului, care astădi d'abia mai resistă englisării și anglicanizării. Déca n'ar avé nisce deputați desinteresăți ca: John Redmond, O'Connel și Dillon, cestiunea irlandeză n'ar mai fi actuală. Acești bărbați însă luptă cu sfortări supraomenești pentru conservarea rasei lor. Nu de mult au condamnat patru deputați naționaliști irlandesi, cu tot dreptul lor de imunitate, la cinci ani de muncă silnică. Alți colegi de ai lor sunt și acuma în arest preventiv. Imperialismul engles, vădënd, că nu pote îngunuchia pe această națiune eroică, a apelat la principiul *divide et impera*, pentru ca să-și potă sévriși munca.

Și cum-că acesta a succes, arată cazul deputatului O'Keherty. Deputații irlandesi, în urma unei hotăriri a partidului, nu s'au prezentat la încoronarea regelui engles. O'Keherty însuși, cu totă hotărîrea partidului, s'a prezentat. Casul acesta a fost comentat cu satisfacție în presa conservătoare, care constata cu bucurie, că între Irlandesi s'a produs o scisiune. *Daily News* și cele-lalte ziare nu s'au înșelat. Săptemăna trecută colegiul electoral l'a somat pe O'Keherty, să-și depună mandatul, fiind-că nu s'a supus hotărîrei partidului. Deputatul însuși a răspuns într'o scrisóre mai lungă, în care declară, că nici prin gând nu-i trece a-și depune mandatul. Mai departe protestează contra lui Dillon, care ăice, că s'a amestecat în afacerile colegiului său electoral, fără să fi fost îndreptătit la așa ceva.

Scrisóreă acesta va avé urmări foarte grave. O fracțiune a partidului s'a declarat de asemenea contra lui Dillon și a Ligei numită *United Irish League*. Majoritatea covârșitoare a partidului însuși ține neclintită la independența Irlandei și la religiunea catolică. Scisiunea este apröpe desvîrșită, mai ales, că O'Keherty și soții săi au declarat, că în schimbul unor concesii vor sprigini pe *Chamberlain* și pe conservatori la proiectul școlelor. Poporul însuși nu se lasă ademinit și ține morțiș la hotărîrile ligii.

Guvernul engles a început o campanie teribilă contra Ligei irlandeze și s'a pornit mișcarea pentru estradarea a 10 deputați irlandesi.

SCIRILE DILEI.

— 18 Noemvrie

Bulgari și Serbi. Din Sofia se scrie, că pentru o reapropriere mai cordială între Bulgaria și Serbia — în vederea unei eventuale acțiuni comune în Macedonia — guvernul bulgar a dat ordin expres, ca aniversarea victoriei de la Slivnița (în care Serbia a suferit înfrângere de la Prințul Alexandru de Battenberg) să nu fie serbată anul acesta.

Ministru și profesori sași-verđi. Sub titlul acesta „Függ. Magyarorszag” aduce scirea, că ministrul *Wlassics* a pornit cercetare severă în contra profesorului sas de limba maghiară din Mediaș *Michael König* și a altor profesori „pangermani”. — Cum și pentru-ce, se va vedé în urmă.

Alegerile de Sămbătă. La alegerile anunțate deja pentru congregația comitatensă au fost aleși în Scheiü: Dr. Vasile

Saftu și V. Sfelea. În Brașovu-vechiü: Fr. *Schiel* și C. *Schnell* ér în Blumena: Dr. *Ign. Feiler.*

Arthur Korn în Berlin. Ziarele maghiare publică cu mare amărăciune scirea despre o conferență ce a ținut'o redactorul german Korn refugiat, în Berlin. Korn a ăis că Maghiarii vorbesc despre agitația pangermană numai sub pretext de a prigoni pe Germanii din Ungaria. Sub masca parlamentarismului — a ăis Korn — guvernul maghiar exercită tiranie insuportabilă. Parlamentul liberal e numai o caricatură a liberalismului. Din cauza acesta s'au deșteptat Germanii. Pressa maghiară a pretins îndată aplicarea de mijloce volnice contra mișcării germane, dér n'a avut noroc, căci ministrul a declarat, că nu este cauză de prigonirea Germanilor. Cu toate 'acestea un adevărat terorism se desfășură în Bănat, mai ales contra redactorilor germani. Ascultătorii l'au aplaudat pe Korn.

Sucesiunea tronului Rusiei. După ăiarul german „Kölnische Zeitung”, Țarul într'un consiliu al familiei imperiale, ar fi desemnat pe fiul marelui duce Vladimir Kiril ca moștenitor presumpțiv al Tronului. Acesta pentru că — ăice ăiarul din Colonia — medicii ar fi constatat, că Țarina nu mai pote avea copii și actualul mare duce moștenitor e atins de ftisie (oftica.)

Anarhist în parcul principelui Bulgariei. Din Sofia se telegrafază, că principele Ferdinand, care petrecea ăilele trecute în Euxinograd, a primit o ăidulă cu subscrierea: *un anarhist*. Pe ăidulă era scris, că autorul scrisorii a vrut să ucidă pe principe în parcul castelului; când a vădüt însuși pe copiii principelui, a renunțat la intenția sa. Curënd după aceea a fost arestat în parc un tiner de 20 ani.

De la comună.

(Ședința de la 27 Noemvrie.)

La ordinea d'ilei: Petiția societății pe acții a căilor ferate vicinale Brașov-Treiscaune relativă la prefacerea liniei din tramvaiü cu vapor în linie cu vapor automotor, și cedarea de loc spre acest scop.

Societatea arată, că plănuiese schimbarea șinelor și prelungirea lor până în Prund și până la vilele din Nou, cere însă pavarea din nou a spațiului dintre șine și cedarea gratuită a locului public necesar, precum și a locului proprietate privată, care să fie expropriată pe cheltuiala comunei.

Magistratul recomandă petiția societății, într'u cât privește cedarea locului public, nu recomandă însă exproprierea proprietății private pe cheltuiala comunei. Pentru urmarea tratativelor se alege o comisiune compusă din referentul *Alfred Schnell* și din membrii: *Dr. Băulescu, Vogt, Eitel, H. Schiel, Hubbes și Verzar.*

Se decide a se oferi erariului căilor ferate gazul aerian necesar pentru iluminarea gării cu 28 bani metru cubic, respective cu 26 b., decât va fi nevoie de o cantitate mai mare de 35.000 metri cubici. Mai departe a face junctiunea cu gazometrele pe cheltuiala comunei, a purta 50% din cheltueile instalațiunei interne a edificiului, în cas când contractul se va încheia pe 10 ani fără drept de resiliare, séu cu condițiunea de a se restitui comunei cheltueile de investire pentru instalația internă.

Medicului veterinar al abatorului, d-l David *Popoviciu*, i-se acordă cererea de a-și începe serviciul, după ce își va fi făcut serviciul militar ca rezervist de întregire, din care cauză i-se acordă concediu până la 20 Decemvrie.

ULTIME SCIRI.

Londra, 30 Noemvrie. Aici au sosit sciri oficiale despre *nouă turburări în Macedonia*. 400 Bulgari au năvălit în țară prădând și jăfuind. Puterile au atras din nou atențiunea guvernului bulgar asupra responsabilității sale.

Proprietar: Dr. Aurel Muresianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călindarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călindarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbreelor, Măsurile, târgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop Mihail Pavel cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmăm“), Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci într-o păstăie (poveste de Andersen), Lulăua lui moș Radu, Legenda pământului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenească) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vecheșcu, „Insecte stricacioase pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl cruțăm noi?“

După partea economică urmează pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Novembre n. 1902.

Table with financial data including Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung., Impr. cașil. fer. ung., Oblig. cașil. fer. ung., Bonuri rurale ungare, etc.

Table with financial data including Napoleondori, Mărci imperiale germane, London vista, Rente austr., Note italiene.

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Novembre n. 1902.

Table with financial data including Banconot rom. Cump., Argint român., Napoleond'orî., Galbenî., R. ble Rusescoi., Mărci germane., Lire turcesc., Scris fonc. Albina 5%.

Bursa de București

di, 27 Nov. 1902

Table with financial data including Rentă amortisabilă, Oblig. de Stat (Corv. rurale), Banca Rom. ult. div. fr., Banca Națion. ult. div. fr., etc.

S e o m p t u r i :

Table with financial data including Banca na. a Rom., Avansuri pe efecte, Banca agricolă, Casa de depuneri, Londra, Viena.

Sz. 11515—1902.

tlkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Furnika“ takarékpénztár végrehajthatónak Vas Gedeon végrehajtást szenvedő elleni 1200 kor. — fil. tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, Alsó-Árpáson fekvő, az alsó-árpási 65 sz. tjlkvben Vas Gedeon, Máté Máténé szl Vas Persavia, Sirb Bursanné szl. Vas Richard és Vas György, Neagoe Dumitruné szl. Vas Rafra, Vas Basil, Vas Anna, Vas György, Neagoe Dumitruné szl. Vas Rafra, Vas Basil, Vas Richard és Vas Mária nevében álló A †

Table with columns for hrsz. egész ingtlnra and 00 kor., listing various property values and auction details.

1558 hsz ingatlanból Vas Gedeon tulajdárka 46 kor. 54 fillben ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Deczember hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor Alsó-Árpás községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarás, 1902 évi Szeptember hó 12-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.

765.1—1

Schupiter, kir. albiró.

Pentru morburii de stomac!

Celor ce prin recă, înbuibare, mâncări greu de mistuit, ferbințeli, prea reci, séu viață neregulată și-au tras un morb de stomac și anume:

Catar de stomac, cărcei, dureri, mistuire rea,

se recomandă un mijloc bun de casă, probat de mai mulți ani cu efect bun

Vinul de burueni (Kräuterwein) a lui Huberth Ullrich

Vinul de burueni este preparat din buruieni excelente și vindecătoare de vinuri, întărește stomacul și organismul de mistuire al omului. Vinul de buruieni delătură mistuirea rea, și ajută la formarea de sânge sănătos.

Folosirea vinului de buruieni delătură morburile de stomac deja la început. De aceea se folosesc de timpuriu. Simptome ca: dureri de cap, răgăială, grătă, slăbiciune, vomare, dispare adese-ori după folosirea a câteva sticle de vin de buruieni.

Constipația și urmările ea: neastimpăr, colică, bătăie de inimă, insomnă, congestiune la ficat, splină, hemoroide, se delătură întru trebuțând vinul de buruieni. Asămenea curăță din stomac materii stricacioase prin eșirea ușoră la scaun.

Slăbiciunea, paliditatea feței, anemia, debilitatea provin adese-ori din mistuire rea și din dispoziție lănăvicioasă a ficatului. Persone cari pătesc de lipsa de apetit, nervosită, dureri de cap, insomnă, tângose cu înțetel de Vinul de buruieni dă impulsuri de viață, și Vinul de buruieni excită apetitul, ajută mistuirea și hrănesce, mișcă prefacerea substanțelor, alină nervii excitați și produce vioiciune de viață. — Mulțime de scrisori de mulțumire confirmă acestea.

Vin de buruieni se capătă în sticle à 3 cor. și 4 cor. în farmaciile din: Brașov, Săcele, Cristian, Rășnov, Codlea, Țințari, Helchiu, Bod, Feldiara, Ilyfalva, Uzon, Magyaros Nagypatak, Zăgon, Papolcz, Kovászna, Beresnyó, Sepsi-Szt.-György, Bölön, Nagyajta, Baroth, Miklo-vár, N.-Baczon Zsombor, Darocz, Homorod, Kőhalom, Ugra, Akma, Zsiberk, Lemtek, Bărányi, Vajkud, Boldogváros, Boholez, Ászd, Pantukos, Bethlen, Sárkány, Erzsébetváros, Segesvár, Nagyszében și în toate farmaciile din orașele mici și mari din Ardeal și din țările străine. — Farmaciile din Brașov: a d-lor Heinrich G. Obert și Victor Roth trimit 3 séu mai multe sticle cu prețurile originale în ori și ce localitate din Austro Ungaria.

Să se ferescă de imitație.

Cereți nume Vin de buruieni a lui Hubert Ullrich.

Vinul de buruieni al meu este mijloc secret. E compus din vin malaga 4500, spirit de vin 1000, Glicerină 1000, Vin roșu 2400, sirop de fragi 1500, sirop de cireșe 3200, fincan, anason, rădăcina helen, rădăcina americană, rădăcina de inzian, rădăcina calmus aa. 100. Aceste părți constitutive se amestecă.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Sudapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-20 min. dimini.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 6-45 m. dimini.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 6-55 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11-40 a. m.
IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9-18, cu Ciuc) Szereda, la ora 10-46 m. a. m.
II. Trenul mixt la ora 8-50 m. a. m.
III. Trenul de per. la ora 3-15 m. p. m.

Dela Brașov la Zărnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.
II. Trenul mixt la ora 3-15 min. p. m.
III. Trenul mixt la ora 8-50 m. dimini.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8-50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la ora 3-15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Sudapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 10-4 m. séra.
II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.
III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la ora 9-23 min. p. m.
III. Trenul pers., la ora 5— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la ora 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3-20)
II. Trenul de pers. la Ciuc-Gyimes la 5-17 dim. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5-17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6-50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8-54 dim.)

Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8-25 m. dim.
II. Trenul de pers. la ora 1-53 m. p. m.
III. Trenul mixt la ora 6-50 min. séra. (Are legătură cu Tușnad-Ciuc-Gyimes).